

DE MIDDELSTE DOCHTER

Voor mijn peetdochters:
Maaika Okeke, Cindy Okeke,
Zite Unigwe, Gabriella Gideon-Nwogu,
Inne Vandenhoudt en 'Baby' Owolabi.

Moge deze wereld jullie dromen nimmer verstikken.

[...] Ik kwam hier dóór de aarde,
zij bood mij doorgang: via diepe ruimten voortgestuwd
stak ik mijn hoofd hier op en zag na lange tijd weer sterren.
– Ovidius, *Metamorphosen*, boek V,
vertaald door M. d'Hane-Scheltema

DEEL EEN

Het heden, 2014

Udodi, het Koor

Toen Komosu, de geliefde,
Gade van de grote god Chukwu
Diens ime obi binnenging door de deur die zij, zegt men, niet had
mogen openen
Trof het licht Komosu en doodde haar –

Oke odachi dalu, uwa welu waa
En de wereld ontstond
Chukwu huilde tot hij zijn hart verloor, zijn rechterhand, zijn adem

Idemili de goddelijke, de sterke, dochter van Chukwu en Komosu,
Waardig nageslacht van goden,
Getroost door de buidel
Die Chukwu om haar nek hing om de wereld te genezen
Van de kwalen, ontsnapt uit akpa afi,
Verborg in die kamer die dicht had moeten blijven

En zo ontstond de wereld
En zo ontstond het kwaad
En zo ontstond de schoonheid

En zo is leven...

Nani

Ik vrees de man die mijn echtgenoot is.

De matras veert op, telkens als ik me omdraai nu ik de slaap niet kan vatten. Buiten is de duisternis totaal, alsof iemand een fles inkt heeft leeggegoten. Een zwart dat het licht opslokt. De kamer is koel en stil. De slaap zou mij snel en moeiteloos moeten overmannen, maar ik lig met mijn telefoon te rommelen. Ik ga mama niet bellen, ook al weet ik dat zij mij nu kan helpen. Er is te veel gebeurd. Kon ik Doda maar bellen. Als ik denk aan Doda, mijn vader, is dit de gedachte die zich op de voorgrond dringt: Doda zit op de rand van zijn bed, mijn twee zusjes en ik zijn in dat bed knus tegen elkaar aangekropen, zijn stem overspoelt ons terwijl hij ons een sprookje vertelt. Hij ruikt naar Luxzeep en Marlboro's. In deze herinnering ben ik bijna acht. Ugo is zes. Udodi is twaalf. Het is de eerste dag van een lange vakantie en zoals je kunt verwachten vervelen we ons nu al. Mama is ergens in huis, maar wij zoeken het gezelschap van Doda. Het was altijd Doda. Bij hem voelde ik me het veiligst. Zelfs nu, nu hij hier niet meer is, ga ik niet naar mama.

Ik herinner me ook oom Ade, Doda's vriend, die op bezoek is. Het is de vrijdag waarop Udodi het schooldictee heeft gewonnen en mama's stem is meisjesachtig en vrolijk als ze dit de gast meedeelt. 'Mijn dochter is het slimste meisje van haar school! Als dié geen advocaat wordt!'

'Te veel boeken, da's niet goed voor meisjes, o-o-o', zegt oom Ade met een lachje.

‘Er bestaat niet zoiets als te veel boeken’, zegt Doda. ‘Mijn kinderen krijgen de allerbeste opleiding!’

‘Dus jouw dochters moeten naar school tot ze te oud zijn om te trouwen? Al die boeken, wie heeft dáár wat aan?’ vraagt oom Ade. Zijn stem klinkt gorgelend, hij begint het al uit te proesten.

‘Het huwelijk is niet belangrijker dan een goede opleiding’, zegt Doda, en nu barst oom Ade uit in een rauwe, bulderende schaterlach.

‘Benieuwd wat je straks zegt als jouw drie meiden oude vrijsters zijn!’

‘Dat verhoede God’, zegt mama. ‘Mijn meisjes gaan trouwen. Góéd trouwen.’

‘Ik zit er niet mee als ze dat niet doen. Hun tante Euka heeft geen man en daar voelt ze zich helemaal prima bij’, zegt Doda tegen mama, en hij geeft me een speels kneepje in mijn wang. Ik ben tien. Te jong om aan trouwen te denken. Oud genoeg om me ongemakkelijk te voelen bij dit gesprek. Maar ik wist toen al wat ik nu weet: Doda meende wat hij zei. Als hij nog leefde, was Ephraim mij nooit overkomen.

Ik mocht oom Ade niet. Echt zo’n zelfvoldane man met een heleboel zonen, zei mama over hem.

‘Hoezo?’ vroeg Udodi een keer. ‘Wat is er mis met zonen?’

‘Je hebt nog altijd mensen...’ begon mama, en ze onderbrak zichzelf om tegen Aunty, onze hulp in de huishouding, te zeggen dat ze een paar van de guaves die ze die middag in de achtertuin geplukt had in de vriezer moest leggen. ‘Je hebt nog altijd mensen die denken dat zonen belangrijker zijn dan dochters. Goddank is Doda niet zo. Hij is er niet zo een die zijn vrouw eruit schopt omdat ze alleen meisjes voor hem op de wereld zet!’

Drie meisjes. Udodi was het begin, ik was het midden en Ugo was het slot. ‘Jij bent mijn korte verhaal’, zei Doda altijd. Het perfecte korte verhaal. Maar perfectie blijft nooit intact. Eén handbeweging en alles valt aan gruzelementen en je hele leven staat op zijn kop. En

dan, op een dag, zit je in het huis van iemand en vraag je je af of je je eigen drie kinderen ooit nog terugziet. Mijn hart krimpt samen en wurgt de rest van mijn gedachten.

Het Verleden